

АГРАРНА НАУКА – ВИРОБНИЦТВУ

МАТЕРІАЛИ

VII Державної науково-практичної конференції

м. Біла Церква
12–13 листопада 2008 року

Біла Церква
2008

УДК 619:616.955

НЕБЕЩУК О.Д., асистент
АРТЕМЕНКО Л.П., канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
e-mail: sky-neb@rambler.ru

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТУ „РОЗЧИН ІВЕРМЕКТИНУ 1%“ (ТОВ ВФ „БАЗАЛЬТ“, БРОВАРИ) ПРИ ЗМІШАНІЙ НЕМАТОДОЗНІЙ ІНВАЗІЇ СВИНЕЙ

Проблема гельмінтозів свиней є надзвичайно гострою, оскільки вони широко розповсюджені у господарствах з виробництва свинини та завдають значних економічних збитків, зумовлених зниженням продуктивності, затримкою росту молодняка, підвищенням сприйнятливості до захворювань різної етіології та загибеллю тварин.

Для ефективної боротьби з гельмінтозами свиней на сучасному етапі широко використовують препарати з діючою речовиною – івермектин. Івермектини – речовини, що продукуються ґрунтовими мікроорганізмами *Streptomyces avermectilis*, які за хімічною будовою належать до класу макроциклічних лактонів. Нині значна кількість таких препаратів виготовляється вітчизняними виробниками. Тому метою дослідження було визначення нематодцидних властивостей вітчизняного антигельмінтика „Розчин івермектину 1%“ за змішаної нематодозної інвазії свиней.

Дослідження проводили в ТОВ АФ „Глушки“ Білоцерківського р-ну на свинях 4–6-міс. віку. Змішану нематодозну інвазію у свиней виявляли копрогельмінтовооскопічно за Котельниковим, Хреновим. Із заражених гельмінтами тварин була сформована дослідна група (n=30). Середня по групі інтенсивність інвазії аскаридами, езофагостомами та трихурисами складала відповідно 68, 18 та 16 екземплярів яєць гельмінтів в 1 г фекалій. Розчин івермектину 1% для дегельмінтизації свиней використовували відповідно до листівки-вкладки, розробленої виробником. Препарат задавали дворазово з інтервалом 10 діб. Інтенсивність інвазії після дегельмінтизації визначали на 10 добу після лікування. Нематодоцидну активність препарату визначали за показником інтенсефективності (ІЕ).

Після першої дегельмінтизації тварин яйця аскаридів та езофагостом у пробах фекалій не виявлено, інтенсивність трихурозної інвазії становила 3 екз. яєць гельмінтів в 1 г фекалій. Після повторної дегельмінтизації через 10 діб яйця трихурисів у пробах були відсутні. Таким чином, ІЕ антигельмінтика при аскарозній та езофагостомозній інвазії склала 100%, при трихурозній – 81,2%. Отже, „Розчин івермектину 1%“ (ТОВ ВФ „Базальт“, Бровари) виявився ефективним при змішаній нематодозній інвазії свиней. Стейкими до препарату за одноразової дегельмінтизації були трихуриси. Повторне застосування препарату забезпечувало 100%-ний ефект.

УДК 619:616.995.121:121:636.4

СОЛОВЙОВА Л.М., АНТІПОВ А.А., кандидати вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА СПАРГАНОЗУ СВИНЕЙ

У жовтні 2007 р. на кафедру паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ було доставлено паразитів, вилучених зі шматків м'яса й сала для ідентифікації, їх виявили у тушах забитих свиней із приватного сектора м. Кривий Ріг Дніпропетровської області (2 проби). Попередньо ці проби були доставлені у лабораторію Центрального ринку Держинського району для проведення ветеринарно-санітарної експертизи.

У пробах виявили біло-жовтого кольору непрозорих паразитів червоподібної форми завдовжки від 2 до 15 см товщиною 0,1-0,5 см. Потоншені ділянки тіла паразитів були розслабленими і чергувалися зі скороченими потовщеннями, що мали поперекові складки. Передній кінець тіла був скорочений і потовщений, незначно повернутий вбік. Добре видно було ботріальну щілину. При легкому натисканні покривним склом у тілі паразита були помітні каналці екскреторної системи. У салі паразити розташовувалися у сполучнотканинних капсулах з вираженим червоним обідком.

Встановлено, що це личинки плероцеркоїди *Sparganus spirometra erinacei*.

Джерело інвазії та фактори її передачі не виявлені. В одному випадку свиноматка паслася біля ставка і, можливо, зайшла на мілководдя. У неї відмічали поганий апетит, періодичну млявість.

Спарганоз – це природно-вогнищеве цестодозне захворювання ссавців багатьох видів (домашніх і диких свиней, птахів, рептилій, гризунів, амфібій) і людини, що характеризується ураженням підшкірної клітковини, міжм'язової сполучної тканини, печінки, черевної порожнини, кишечника і спричинюється личинкою *Sparganus spirometra erinacei* цестоди *Spirometra erinacei-europaei* ряду *Pseudophyllidea* родини *Diphyllobothriidae* роду *Spirometra*. Спарганоз досить часто діагностується у диких кабанів, що живуть у Біловезькій пущі, у Березинському заповіднику, в Грузії. Вперше це захворювання описане у людини Мейсоном (1882) в Китаї. Переважно це захворювання поширене в Індокитаї, окремі випадки зареєстровані в Австралії, країнах Південної Америки, США, Африці, Голландії, що може бути пов'язано з імпортом екзотичних продуктів. Спорадичні випадки зустрічаються і в СНД.

Цестода (спірометра) має довжину 12-70 см (до 4 м) і паразитує у тонкому кишечнику м'ясодічних (вовків, лисиць, рисі, собак, котів) до 3,5 років, спричинюючи спірометроз.

Отже, морфологічні ознаки збудника, виявленого при ветеринарно-санітарній експертизі м'яса і сала свиней у лабораторії Центрального ринку Держинського району м.Кривий Ріг, вказують на те, що вони характерні для плероцеркоїда *Sparganus spirometra erinacei* цестоди *Spirometra erinacei-europaei*.

УДК 636.1/7:611.01

НОВАК В.П., д-р біол. наук

МЕЛЬНИЧЕНКО А.П., канд. біол. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail: novakmelnichenko@btsau.kiev.ua

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА М'ЯКОГО ОСТОВУ ЗЕЙГОПОДІЮ ДЕЯКИХ ССАВЦІВ І ПТАХІВ

Проблема морфологічних досліджень фасцій як елементів м'якого остову є актуальною для біології та медицини, тому що при різноманітності функцій і структурних варіантів фасцій єдність цієї системи визначається великими регенеративними та адаптивними властивостями їх сполучнотканинних компонентів.

Сполучнотканинний остов організму становить близько 50% маси тіла тварини, включаючи серозні оболонки тіла, органів, клітин та внутрішньоклітинних утворень. Проте цей сполучнотканинний остов не виділено в окрему систему в науковій та навчальній літературі. Крім того, залишаються не вивченими його морфологічні та біоенергетичні функції і властивості.

За результатами наших досліджень ми переконалися в тому, що сполучнотканинний остов організму це не лише інтегративна, але й регулююча система, яка резервує біоенергетику організму завдяки відкладенню жиру між фасціями і серозними оболонками.

Сполучна тканина взагалі і фасції локомоторного апарату займають важливе місце в організмі вищих тварин і людини. Вони об'єднують інші тканини і органи, структурно інтегрують їх по суті функціональних особливостей, забезпечуючи транспорт метаболітів. За такої різноманітності функцій і структурних варіантів фасцій єдність цієї системи визначається великими регенеративними та адаптивними можливостями її сполучнотканинних компонентів. Сполучнотканинний каркас забезпечує функцію органа, розвиток патологічних і репаративних процесів. Таким чином, встановлено нерозривний зв'язок структури фасцій з адаптивною та реактивною перебудовою у відповідь на зміну біомеханічного навантаження.

Отримані нами дані можуть бути використані хірургами і травматологами у відновній та реконструктивній хірургії, оскільки дають можливість розкрити генетичні та потенційні можливості сполучної тканини м'якого остову при відновленні тканин окремих частин та органів локомоторного апарату.